

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

ชื่อเรื่อง การเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง ต.หนองปลาไหล อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
 ผู้บันทึกองค์ความรู้ น.ส.กรภัทรณิษฐ์ ชมภูทอง ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอเขาย้อย
 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี โทร. ๐๓๒-๕๖๑๒๗๐

เนื้อเรื่อง

โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นโครงการที่กรมการพัฒนาชุมชนให้ความสำคัญในการเสริมสร้างผู้นำชุมชน โดยพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในระดับต่าง ๆ ให้ผู้นำชุมชนมีความรู้ คู่คุณธรรม สามารถบริหารจัดการชุมชนของตนเองได้และเป็นการหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่ ขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งสนับสนุนนโยบายรัฐบาลที่มุ่งสืบสาน รักษา ต่อยอดและพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ร่วมกับแนวคิดการพัฒนาพื้นที่และการออกแบบเชิงภูมิสังคมไทยเพื่อสร้างการพึ่งพาตนเองและรองรับภัยพิบัติ ในรูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน มีภูมิคุ้มกัน ให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

การดำเนินงานตามโครงการมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพิ่มขีดความสามารถของผู้นำชุมชนให้สามารถบูรณาการงานพัฒนาชุมชนไปสู่การพึ่งพาตนเองได้ และใช้พลังชุมชนในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ในภาวะวิกฤติการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙)

อำเภอเขาย้อย ได้รับงบประมาณในการขับเคลื่อนโครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำนวน ๒๖,๙๐๐ บาท โดยมีการดำเนินงานตามแนวทาง ดังนี้

๑. ขั้นตอนเตรียมการ

๑.๑ อำเภอคัดเลือกตำบลหนองปลาไหล มี ๕ หมู่บ้าน เป็นตำบลเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งมีพื้นที่ดำเนินการตามโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ระดับครัวเรือน (HLM) จำนวน ๒ แปลง (ม. ๒ และ ม. ๕ ต.หนองปลาไหล)

๑.๒ คัดเลือกผู้นำชุมชนที่มาจาก ๕ หมู่บ้าน จำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่โคก หนอง นา โมเดล กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่ คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล และหมู่บ้าน คณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ผู้แทนเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อบต.หนองปลาไหล และอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก

๑.๓ ประชุมเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เพื่อวางแผนแนวทางการดำเนินงาน/ทำความเข้าใจแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชนร่วมกัน และศึกษาคลิปวิดีโอ เพื่อวางแผนประเด็นคำถามแต่ละรายวิชา

- วิชาที่ศึกษา พุดคุย และวางแผนแนวทางร่วมกัน

❖ บทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร

❖ กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน เอามื้อสามัคคี “ทำความดีด้วยหัวใจ”

❖ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ/ถอดบทเรียน

❖ การลงมือปฏิบัติเอามื้อสามัคคีในพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” (HLM)

- ❖ การเสวนา บริหารจัดการดิน น้ำ ป่า และการประกาศเจตนารมณ์เนื่องในวันดินโลก
- ❖ เรียนรู้ความสำเร็จ “โก่งธนูโมเดล” / การถอดบทเรียน/การประชาสัมพันธ์
- ❖ วิเคราะห์หมู่บ้าน “ปิดหมู่บ้าน ๓ เดือน จะอยู่ได้หรือไม่ อยู่อย่างไร” / ผู้นำจัดทำ

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนกิจกรรม

- วางตัววิทยากรแต่ละรายวิชา

- คัดเลือกศาลาประชาคม ม. ๔ บ้านคลองน้ำเขียว ต.หนองปลาไหล เป็นสถานที่ประชุมฯ

๒. ขั้นตอนการ

๒.๑ ประสานผู้นำชุมชนที่ได้รับการคัดเลือก เข้าร่วมประชุมระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์

๒๕๖๔

๒.๒ ประสานวิทยากรจิตอาสา ๙๐๔ ร่วมเป็นวิทยากร “กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน เอามื้อสามัคคี “ทำความดีด้วยหัวใจ”

๒.๓ จัดเตรียมเอกสาร อุปกรณ์ สื่อการนำเสนอ

๒.๔ จัดสถานที่เว้นระยะห่างตามมาตรการการแพร่ระบาด โควิด - ๑๙ / จัดโต๊ะหมู่บูชาที่ถูกต้อง

๒.๕ เชิญท่านนายอำเภอเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมฯ

๒.๖ ดำเนินการตามแนวทางของกิจกรรม ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

♦ วันที่ ๑

- พิธีเปิดการประชุมโดยท่านนายอำเภอเขาย้อย

- บรรยายพิเศษ “บทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร”
- กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน เอามื้อสามัคคี “ทำความดีด้วยหัวใจ”
- การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ ถอดบทเรียน

♦ วันที่ ๒

- ลงมือปฏิบัติเอามือสามัคคีในพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบ นางสุภาภรณ์ ปานทิพย์ หมู่ที่ ๒ บ้านหนองปลาไหล

- การบริหารจัดการน้ำ ดิน ป่า นักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ (นพต.) ร่วมกันให้ความรู้กระบวนการพัฒนาพื้นที่ตามหลัก “โคก หนอง นา โมเดล”

♦ วันที่ ๓

- เรียนรู้ความสำเร็จด้วยคลิปวิดีโอ “โก่งธนูโมเดล” และร่วมกันถอดบทเรียนความสำเร็จของโก่งธนู

- เรียนรู้เรื่องการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของผู้นำ

- ร่วมกันวิเคราะห์หมู่บ้าน โดยแบ่งกลุ่ม ๒ กลุ่ม “ถ้าปิดหมู่บ้าน ๓ เดือน เราจะอยู่ได้หรือไม่ อยู่อย่างไร” มีการสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างไรบ้าง

๓. การดำเนินงานหลังเสร็จสิ้นการอบรม

๓.๑ จัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนที่ได้จากเวทีการวิเคราะห์หมู่บ้าน ซึ่งผู้นำต้องการสร้างความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สองข้างทางทุกหมู่บ้านตำบล และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๒ เจ้าหน้าที่สนับสนุนผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง ๑๕ ราย ให้เกิดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

- ผู้นำต้องทำก่อนให้เป็นตัวอย่าง

- ส่งเสริมการปลูกผักในพื้นที่สาธารณะของหมู่บ้าน / ริมถนน / ริมคลองชลประทาน

- การแบ่งปันเมล็ดพันธุ์/กล้าไม้

- การทำปุ๋ย/น้ำหมักชีวภาพ

- การบริหารจัดการขยะในครัวเรือน (ขยะแห้ง/ขยะเปียก)

ปัญหาอุปสรรค

๑. ผู้นำมีภารกิจหลายด้าน เวลาในการร่วมกิจกรรมไม่สม่ำเสมอ
๒. ประชาชนในพื้นที่มีอาชีพทำนา เลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง และทำโรงงาน ไม่ค่อยมีเวลาร่วมพูดคุยกับผู้นำ และการร่วมกิจกรรมจะไม่เต็มเวลา เวทีในการพูดคุยจึงต้องใช้เวลาล้าง ๑๘.๐๐ น.
๓. ดินในตำบลหนองปลาไหลเป็นดินเค็ม การปลูกผักสวนครัว จะปลูกได้เป็นบางชนิด จึงให้มีการปลูกในกระถางแทน
